

บทที่ ๖

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ชาวไทยใหญ่เคยมีความสัมพันธ์กับชาวล้านนามายาวนาน มีทั้งความสัมพันธ์ในระดับบน คือ ความสัมพันธ์ของเจ้านายชนชั้นปกครอง ที่เป็นความสัมพันธ์ทางการเมืองแบบบ้านพี่เมืองน้อง เมืองลูกหลวงหลานหลวง พันธมิตรทางการเมือง ตลอดจนการแย่งชิงอำนาจเพื่อเข้าไปปกครอง หรือการแสวงหาผลประโยชน์จากการกวาดต้อนผู้คนมาสู่บ้านใต้เมืองของตน ความสัมพันธ์ในระดับล่างเป็นความสัมพันธ์ระหว่างไพร่บ้านพลเมืองชาวไทยใหญ่และชาวล้านนา มีการติดต่อกำขาย มีการเยี่ยมเยียนไปมาหาสู่แบบญาติมิตร มีการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในยามเดือดร้อนหรือขาดแคลนที่ทำกิน สถานการณ์บ้านเมืองมีส่วนทำให้ชาวไทยใหญ่อพยพเข้ามาสู่ล้านนา ในยุคจารีต ตั้งแต่สมัยราชวงศ์มังราย สมัยพม่าปกครองและสมัยที่อยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ ก่อนที่อังกฤษจะยึดครองการอพยพโยกย้ายหรือการกวาดต้อนผู้คนระหว่างสองบ้านเมืองเกิดขึ้นเสมอ เพราะเป็นธรรมเนียมของรัฐแบบจารีตที่เห็นความสำคัญของการค้าคนมากกว่าการขยายอาณาเขต ชาวไทใหญ่ที่เข้ามาสู่ล้านนาจึงมีทั้งการเข้ามาเป็นกลุ่มเพราะถูกบังคับให้ย้ายมาตั้งหมู่บ้านแล้วมาตั้งหมู่บ้านใหม่ในล้านนา ดังเช่นที่เราจะเห็นหมู่บ้านที่มีชื่อเป็นบ้านหรือเมืองของไทยใหญ่ในเชียงใหม่ เช่น บ้านเมืองเลน บ้านเมืองสาด และบ้านเมืองกาย เป็นต้น ชาวไทใหญ่เหล่านี้ได้กลืนกลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมล้านนาไปแล้ว แทบจะไม่เหลืออัตลักษณ์ไทใหญ่ ต่างจากไทใหญ่ที่อยู่ในอำเภอรอบนอกหรือบริเวณชายแดน เช่น อำเภอฝาง แม่อาฮ และไชยปราการ ที่ยังคงความเป็นไทใหญ่เอาไว้เพราะมีการติดต่อกับไทใหญ่นอกประเทศอย่างสม่ำเสมอ

คนไทยใหญ่เดิมนี้นับว่าพวกเขาอยู่ในล้านนาโดยการอพยพเพื่อแสวงหาที่ทำกินหรือลี้ภัยสงครามมาตั้งชุมชนหมู่บ้านบริเวณชายแดนซึ่งก่อนการเข้ามายึดครองของอังกฤษยังไม่ได้มีการกำหนดเขตแดนชัดเจน ไทใหญ่รุ่นเก่าหรือบางครั้งเรียกตนเองว่า “ไตใน” เป็นคนไทยโดยสัญชาติและวัฒนธรรม คนเหล่านี้มักประกอบอาชีพการเกษตรและการค้าแบบเดียวกับคนเมือง คนไทใหญ่ในเมืองมักเป็นพ่อค้าคาราวานหรือทำธุรกิจป่าไม้ประสบความสำเร็จจึงตั้งบ้านเรือนและมีครอบครัวอยู่ในเชียงใหม่ ลำปาง หรือจังหวัดอื่นๆของล้านนา คนเหล่านี้เป็นคหบดีที่สำคัญและมีบทบาททางเศรษฐกิจการค้าในยุคก่อนที่ชาวจีนจะเข้ามาแทนที่ เป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์อันดีกับ

เจ้านายชนชั้นปกครอง และได้รับการยอมรับในสังคมล้านนาอย่างดีเพราะคนเหล่านี้เป็นผู้มีใจบุญสุนทาน มักสร้างวัดวาอารามที่สวยงาม

รูปแบบการตั้งถิ่นฐานและสถานะของชาวไทใหญ่ที่อพยพเข้ามาภายหลังนั้นต่างจากกลุ่มแรก กลุ่มที่อพยพเข้ามาหลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นกลุ่มที่ลี้ภัยสงครามและหนีจากความอดอยากยากจน แม้ว่าในระยะแรกๆ ยังสามารถตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณชายแดนใกล้เคียงกับกลุ่ม “ไดโน” แต่ไม่สามารถเลือกพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ดังแต่ก่อน ชาวไทใหญ่ที่อพยพเข้ามาภายหลังนี้จึงต้องปรับเปลี่ยนอาชีพจากเกษตรกร แรงงานป่าไม้ และการค้ามาเป็นการเป็นแรงงานไร้ฝีมือรับจ้างทั่วไป การอพยพไม่ได้หยุดอยู่ที่ชายแดนแต่ตรงเข้าสู่เมืองใหญ่หรือเขตการเพาะปลูกขนาดใหญ่ที่มีความต้องการแรงงานเนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมระหว่างชาวล้านนาและชาวไทใหญ่เปลี่ยนแปลงไป ในเมืองใหญ่ความแตกต่างทางชนชั้นเห็นได้ชัดจากสภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ระบบทุนนิยมที่มุ่งกำไรสูงสุดทำให้ความสัมพันธ์เน้นผลประโยชน์เป็นหลัก ผู้คนในเมืองเชียงใหม่ปัจจุบันไม่รับรู้ถึงประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์อันยาวนานระหว่างล้านนากับรัฐไทใหญ่เพราะคนเหล่านี้จำนวนหนึ่งย้ายถิ่นฐานมาจากภาคอื่นหรือไม่ก็ขาดความรู้ประวัติศาสตร์ล้านนา ทำให้คนไทใหญ่ปัจจุบันถูกเรียกว่า พม่า และยังมีความรู้สึกเคียดแค้นที่อันเนื่องมาจากความเกลียดชังระหว่างไทยกับพม่าอีกด้วย

ในปัจจุบันคนไทยยอมรับว่าแรงงานไทใหญ่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของเมืองเชียงใหม่ แม้บางคนจะมีอคติกับชาวไทใหญ่เนื่องมาจากขาดความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทใหญ่ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเห็นว่าแรงงานไทใหญ่เป็นแรงขับเคลื่อนหนึ่งทางเศรษฐกิจในรูปแบบของแรงงานที่ทำงานหนักที่คนไทยไม่ทำหรือเลือกที่จะไม่ทำ เป็นผู้บริโภคสินค้าอุปโภคบริโภคและเป็นกำลังซื้อสินค้าราคาแพง เช่น รถจักรยานยนต์ โทรทัศน์ โทรศัพท์มือถือและเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ที่จำเป็นต่อชีวิต หลายคนมีความประทับใจความศรัทธาทางศาสนาและการรักษาวัฒนธรรมของชาวไทใหญ่ ประทับใจความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความขยันขันแข็งและประหยัดคอดอมของชาวไทใหญ่ หน่วยงานราชการหลายแห่งได้รับเอาประโยชน์จากวัฒนธรรมไทใหญ่ โดยได้สร้างทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีสีสันน่าสนใจให้กับจังหวัดเชียงใหม่

สำหรับชาวไทใหญ่ปัจจุบันการสร้างฐานะให้มั่งคั่งเหมือนคนรุ่นก่อนๆ นั้นเป็นไปได้ยาก เพราะระบบเศรษฐกิจหลักของประเทศไทยได้เปลี่ยนจากระบบเกษตรแบบพึ่งตนเองเป็นระบบทุนนิยมอุตสาหกรรม คนที่มีแต่แรงงานจึงยากที่จะสะสมทุนเพื่อทำธุรกิจอื่นๆ ได้ แต่ก็มีแรงงานไทใหญ่จำนวนหนึ่งที่พยายามพัฒนาฐานะของตนเองจากแรงงานรับจ้างไปเป็นผู้รับเหมาหรือทำธุรกิจเล็กๆ เช่น การขายอาหาร และสินค้าต่างๆ ในสถานการณ์ปัจจุบันด้วยระเบียบกฎเกณฑ์ของ

ทางราชการและข้อจำกัดของแรงงานไทใหญ่เอง ทำให้แรงงานไทใหญ่ส่วนใหญ่ไม่สามารถเปลี่ยนฐานะเป็นพลเมืองไทยได้ ดังนั้นการตั้งถิ่นฐานเป็นการอยู่ชั่วคราว เพื่อทำงานหาเงิน ความมุ่งหวังของพวกเขา คือ หาเงินให้มากที่สุดเพื่อจะกลับไปใช้ชีวิตที่สุขสบายที่บ้านเกิดเมืองนอน

งานวิจัยเรื่อง จากพ่อค้าและแรงงานป่าไม้สู่กรรมกรก่อสร้างและลูกจ้างทั่วไป : ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างชาวล้านนาและชาวไทใหญ่ มีวัตถุประสงค์หลักสองประการ คือ ศึกษาประวัติความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมระหว่างชาวไทใหญ่และชาวล้านนาซึ่งดำเนินมาช้านานตั้งแต่สมัยอาณาจักรมังราย ยุคพม่าปกครองและยุคที่ล้านนาเป็นประเทศราชของสยามจนกระทั่งการปฏิรูปประเทศของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทำให้เมืองต่างๆ ของล้านนาได้รวมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของรัฐชาติสมัยใหม่ หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองพ.ศ.๒๔๗๕ เมืองหลักของล้านนาได้ถูกจัดแบ่งให้เป็นจังหวัดต่างๆ ในภาคเหนือของประเทศไทย อันได้แก่ เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน พะเยา เชียงราย และแม่ฮ่องสอน วัตถุประสงค์ประการที่สอง คือ การศึกษาลักษณะและปัญหาของชุมชนแรงงานไทใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ ความสัมพันธ์กับชุมชนพื้นเมืองและแนวโน้มการขยายตัวในอนาคต

ในหัวข้อแรกผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในอดีตทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม จากการศึกษาเอกสารทั้งตำนานพื้นเมือง เอกสารต่างประเทศประเภทต่างๆ พบว่ารัฐไทใหญ่และล้านนามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดแบบบ้านพี่เมืองน้อง มีการแต่งงานระหว่างชนชั้นปกครอง การติดต่อค้าขายของพ่อค้าคาราวานวัวต่าง และการติดต่อสัมพันธ์ทางศาสนา เช่น การจาริกแสวงบุญของพุทธศาสนิกชน การร่วมงานปอย และการศึกษาของพระสงฆ์ที่ในยุคทองของล้านนาเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการศึกษาพุทธศาสนา สถานการณ์ทางการเมืองและปัญหาเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้มีการอพยพเคลื่อนย้ายผู้คนระหว่างสองบ้านเมือง เช่น การทำสงคราม และปัญหาข้าวยากหมากแพงก็จะมี การอพยพหนีภัยสงคราม หรือ อพยพไปหาพื้นที่อุดมสมบูรณ์เพื่อทำมาหากิน ในยุคเก็บผักใส่ซ้า เก็บข้าใส่เมืองได้มีการอพยพโยกย้ายชาวไทใหญ่จำนวนมากเข้ามาตั้งถิ่นฐานเป็นกำลังสำคัญของบ้านเมือง มีหมู่บ้านไทใหญ่หลายแห่งในเมืองเชียงใหม่ที่ตั้งชื่อตามเมืองหรือหมู่บ้านในรัฐไทใหญ่ เช่น บ้านเมืองสาด บ้านเมืองเลน และบ้านเมืองกาย เป็นต้น ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ การลงทุนทำป่าไม้ของบริษัทป่าไม้อังกฤษทำให้มีแรงงานไทใหญ่เข้ามารับจ้างทำป่าไม้ มีพ่อค้าคาราวานวัวต่างที่นำสินค้ามาขายตามหมู่บ้านในเมืองและชนบทต่างๆ ปีผู้คนเหล่านี้จำนวนหนึ่งได้ตั้งถิ่นฐานอยู่ในเมืองเชียงใหม่ มีลูกหลานกลายเป็นพลเมืองไทย ชาวไทใหญ่ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในเมืองเชียงใหม่จึงมีทั้งชาวบ้านที่ประกอบอาชีพการเกษตร พ่อค้าตั้งร้านหรือทำธุรกิจในเมือง หมอยา และพระสงฆ์ที่อยู่ในวัดของหมู่บ้านไทใหญ่ ผู้คนเหล่านี้ไม่ได้มีความ

แตกต่างกับคนไทยเพราะได้ผสมกลมกลืนเข้ากับสังคมไทยผ่านระบบการศึกษาและการอยู่ร่วมกับคนไทยวนมาเป็นเวลานาน

วัตถุประสงค์ข้อต่อมา คือ การศึกษาลักษณะและปัญหาของชุมชนชาวไทยใหญ่ ความสัมพันธ์กับชุมชนพื้นเมืองและแนวโน้มการขยายตัวในอนาคต หัวข้อนี้เป็นการศึกษาปัญหาปัจจุบันที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยใหญ่กับชาวล้านนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม สาเหตุแรกเริ่มเกิดจากการที่อังกฤษเข้ายึดครองพม่าและเรียกร้องให้รัฐบาลสยามปักปันเขตแดนระหว่างพม่าของอังกฤษกับหัวเมืองประเทศราชภาคเหนือให้ชัดเจนตามแนวคิดของรัฐบาลสมัยใหม่แบบตะวันตก การปักปันเขตแดนทำให้การเดินทางของพี่น้องชาวไทยใหญ่ในลักษณะต่างๆ ไม่สะดวกสบายเช่นเดิม ต้องมีหนังสือเดินทางสำหรับตัว มีสถานะเป็นคนต่างชาติในบังคับอังกฤษ ในที่สุดเมื่อพม่าได้รับเอกราชจากอังกฤษคนไทใหญ่ก็กลายเป็นคนพม่า ระบบการศึกษาแบบใหม่จากรัฐบาลกลางที่กรุงเทพฯทำให้ชาวล้านนาสูญเสียองค์ความรู้เกี่ยวกับตนเองและเพื่อนบ้าน แต่รู้เรื่องประวัติศาสตร์ชาติเป็นสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในรัฐไทใหญ่ตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ และสมัยพม่าได้รับเอกราชโดยมีรัฐไทใหญ่เป็นส่วนหนึ่งของสหภาพพม่าส่งผลต่อสภาพความเป็นอยู่ของชาวไทยใหญ่นโยบายของรัฐบาลทหารพม่าในการปราบปรามขบวนการกู้ชาติของชนกลุ่มน้อย การกดขี่ข่มเหงชาวบ้านที่เป็นชนกลุ่มน้อย และการปิดประเทศของพม่าที่ทำให้การพัฒนาในทุกๆ ด้านหยุดชะงักเกิดปัญหาปากท้องของประชาชน ความยากลำบากในการดำรงชีพภายใต้การปกครองของพม่าทำให้ชาวไทยใหญ่ค่อยๆอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในภาคเหนือของประเทศไทย เพราะมีโอกาสในการประกอบอาชีพดีกว่า สามารถทำงานหาเงินส่งกลับไปให้พ่อแม่และยังปลอดภัยจากการกดขี่ข่มเหงของทหารพม่า จากการตั้งถิ่นฐานบริเวณชายแดนในลักษณะที่เป็นหมู่บ้านเฉพาะกลายเป็นการอาศัยอยู่ร่วมกับคนพื้นเมือง ภาพของชาวไทยใหญ่ที่ปรากฏในปัจจุบันไม่ใช่พ่อค้าไทใหญ่ที่มั่งคั่งหรือแรงงานป่าไม้ที่มีความสามารถเฉพาะตัว แต่กลายเป็นผู้อพยพลี้ภัยที่ต้องรับจ้างทำงานในพื้นที่การเกษตรในเขตชนบทชายแดน ค่อยๆ ขยายเป็นแรงงานรับจ้างทั่วไปในเขตเมืองซึ่งกำลังมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งแรงงานก่อสร้าง คนงานในโรงงาน ร้านอาหาร โรงแรม และบ้านเรือน การเข้ามาของแรงงานไทใหญ่สอดคล้องกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการขยายตัวของเมืองและระบบธุรกิจในเมือง ทำให้เกิดความต้องการแรงงานสูงขึ้น ในขณะที่แรงงานคนไทยหายากขึ้นเพราะคนไทยมีโอกาสดีกว่าในการทำงานที่ต้องการความชำนาญเฉพาะ

ชุมชนไทใหญ่ในปัจจุบันจึงไม่ใช่ชุมชนหมู่บ้านการเกษตร หรือชุมชนหมู่บ้านในเมืองดังเช่นแต่ก่อน หากเป็นชุมชนหอพักหรือบ้านพักคนงาน เป็นแหล่งพักอาศัยชั่วคราวของคนต่างชาติที่อาจจะมีความสัมพันธ์อันดีหรือไม่ดีกับชุมชนรอบด้าน ชุมชนใหม่นี้ไม่ได้มีจิตวิญญาณ

ทางสังคมและวัฒนธรรมของตนเอง ชาวไทใหญ่ที่อพยพเข้ามาภายหลังนี้จึงอาศัยวัดและโบสถ์คริสเตียนสร้างเป็นชุมชนในจินตนาการของตนเอง ผูกพันกันเป็นช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ ด้วยการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ได้พบปะพูดคุยคนบ้านเดียวกัน วัฒนธรรมเดียวกันเป็นการผ่อนคลายความคิดถึงบ้านและสร้างความสนิทสนมกันเพื่อจะได้ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา

ปัญหาของชาวไทใหญ่เป็นปัญหาที่ซับซ้อน ไม่ได้เกิดจากตัวชาวไทใหญ่เองทั้งหมด แต่เกิดจากนโยบายของรัฐบาลพม่า นโยบายของรัฐบาลไทย และสังคมไทยโดยรวม ปัญหาการควบคุมดูแลแรงงานไทใหญ่เกิดจากนโยบายของรัฐบาลและการให้ความร่วมมือจากภาคเอกชนซึ่งต้องการการแก้ไขอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพกว่าที่เป็นอยู่ ปัญหากับสังคมไทยเกิดจากความไม่เข้าใจกันและขาดความรู้เชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับคนไทใหญ่ ทำให้เกิดความรู้สึกในทางลบว่าเป็นพม่าซึ่งเป็นข้าศึกศัตรูของไทยในหนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ชาวไทใหญ่ที่เข้ามาอยู่ในเมืองไทยได้รับเอาวัฒนธรรมสมัยใหม่ทำให้มีการประพฤติปฏิบัติตัวที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมไทยและบางครั้งยังละเมิดกฎหมายอีกด้วย

วิธีการที่จะทำให้ชาวไทใหญ่ที่เข้ามาทำงานไม่ว่าจะชั่วคราวหรือมุ่งหมายที่จะอยู่ถาวรให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยได้นั้น เราต้องให้การศึกษากับชาวไทใหญ่ทางด้านภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งไม่ใช่เรื่องยาก เพราะภาษาไทใหญ่และภาษาไทยมีความคล้ายคลึงกันอยู่แล้ว การเรียนภาษาพูดย่อมเป็นไปได้รวดเร็วในขณะที่ภาษาเขียนอาจจะต้องใช้เวลาอยู่บ้าง วัฒนธรรมไทใหญ่เป็นวัฒนธรรมที่งดงาม ดังที่เราได้เห็นแล้วในโอกาสต่างๆ แม้กระทั้งงานปอยสังลองก็ยังกลายเป็นงานระดับจังหวัดที่ใช้ดึงดูดการท่องเที่ยวมาแล้ว และจะทำให้มากขึ้นอีก การที่ชาวไทใหญ่เป็นชาวพุทธที่เคร่งครัดนั้นได้สร้างความประทับใจให้คนไทยที่ได้สัมผัสใกล้ชิด การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนาจะทำให้คนไทใหญ่กลมกลืนเข้ากับสังคมไทยมากขึ้น วัดที่เคยมีคนแก่ไทยจำนวนน้อยๆ มาพึ่งเทศน์รับศีลศักดิ์สิทธิ์ขึ้นเมื่อมีชาวไทใหญ่จำนวนมากเข้ามาเป็นศรัทธา วัดแม้จะเป็นศาสนาอื่นๆ เช่น คริสต์ศาสนา การเข้ามาร่วมในชุมชนจิตวิญญาณย่อมทำให้เกิดความเข้าใจ เห็นใจและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในที่สุด

การเปิดเสรีประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ซึ่งจะทำการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศเป็นไปได้อย่างสะดวก ประกอบกับค่าจ้างขั้นต่ำซึ่งรัฐบาลกำหนดให้สูงถึงวันละ ๓๐๐ บาท นั้นย่อมจะกระตุ้นให้มีการอพยพของแรงงานไทใหญ่เข้ามามากขึ้น เราจะได้เห็นชุมชนไทใหญ่นขนาดใหญ่ในเมืองเชียงใหม่อย่างแน่นอน เพื่อจะให้ได้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ คนไทยควรได้รับการศึกษาประวัติศาสตร์ล้านนาเพื่อจะได้เข้าใจชาวไทใหญ่มากขึ้น การมองว่าคนไทใหญ่เป็นคนต่างด้าว สกปรก ขาดงาน ไร้การศึกษา และคดโกง เป็นการสร้างภาพที่บิดเบือนโดยความเขลาและหลงตนเองของคนไทย จากการวิจัยเราได้พบว่า ในปัจจุบันนี้ทุกภาคส่วนของสังคม

เชียงใหม่จะประสบปัญหาหากขาดแรงงานไทใหญ่ซึ่งเป็นเหมือนกับเฟืองตัวเล็กๆ จำนวนมากที่ทำให้เครื่องจักรทำงานไปได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านแรงงานหรือกำลังซื้อที่ชาวไทใหญ่กำลังมีความสำคัญอย่างยิ่งในตลาดผู้บริโภคของเมืองเชียงใหม่

การป้องกันปัญหาความขัดแย้งอันอาจจะเกิดขึ้นมีความสำคัญเร่งด่วน นักวิจัยพบว่าปัญหาที่ชาวไทใหญ่ประสบที่ทำให้เกิดความขมขื่นใจและอาจจะนำไปสู่การกระทำที่รุนแรง คือ การถูกดูถูกดูหมิ่น การข่มเหงรังแกและขูครีคโดยตำรวจ และข้าราชการ การปฏิบัติแบบสองมาตรฐานโดยไม่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนเช่น การเก็บค่าธรรมเนียมต่างๆ ในอัตราที่สูงเมื่อเทียบกับคนไทย การปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกันเช่น ในกรณีของการรักษาพยาบาล หากชาวไทใหญ่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสงบสุข ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายไทย ได้รับความเสมอภาคเท่าเทียมกันในการประกอบอาชีพ ปัญหาความขัดแย้งในทางสังคมย่อมจะไม่เกิดขึ้น หรือหากจะเกิดก็จะมีจำนวนน้อยมาก การแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้เป็นภาระหน้าที่ของรัฐและอาศัยความร่วมมือจากสังคม

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง จากพ่อค้าและแรงงานป่าไม้ผู้กรรมกรก่อสร้างและถูกจ้างทั่วไป: ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างชาวล้านนาและชาวไทใหญ่ คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยโดยศึกษาจากข้อมูลเอกสารทั้งเอกสารชั้นต้น เอกสารชั้นรองประกอบด้วยงานวิจัย หนังสือสารคดี งานเขียนเชิงวิชาการต่างๆ และการวิจัยภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมของชาวไทใหญ่ โดยในการวิจัยภาคสนามนักวิจัยได้พบปะกับแรงงานไทใหญ่ที่หลากหลายทั้งแรงงานก่อสร้างที่ทำงานหนัก แรงงานในภาคธุรกิจบริการ และแรงงานในบ้าน แรงงานเหล่านี้ได้เล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง ปัญหาที่ประสบ ความสุขความทุกข์และความหวังในอนาคต การสัมภาษณ์เชิงลึกทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน ได้ทั้งอารมณ์ความรู้สึกและเป็นโอกาสที่จะทำให้ชาวไทใหญ่ที่เราสัมภาษณ์ได้รู้ว่าคนไทยก็มีความเป็นมิตรกับชาวไทใหญ่และต้องการช่วยเหลือให้มีชีวิตที่ดีขึ้น

ในขณะที่นักวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นความสำคัญของพุทธศาสนาในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชุมชนไทใหญ่ในเมืองเชียงใหม่ คณะผู้วิจัยได้พบว่าคริสต์ศาสนาก็มีส่วนสำคัญในชุมชนไทใหญ่เช่นกัน แม้จำนวนสมาชิกโบสถ์จะไม่มากเท่ากับศรีท้าววัด แต่ก็แสดงว่าชาวไทใหญ่ได้เคยสัมผัสกับคำสอนของคริสต์ศาสนามาแล้วและบางคนก็เริ่มที่จะเข้ามารับเชื่อเมื่อมีเข้ามาอยู่ในเมืองไทย สังเกตเห็นว่าชุมชนคริสเตียนไทใหญ่กำลังขยายตัวขึ้น เป็นภาพใหม่ของวัฒนธรรมไทใหญ่นอกประเทศ

หลังจากศึกษาวิจัยในหัวข้อนี้แล้ว คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรจะมีการศึกษาทางด้านประชากรศาสตร์เกี่ยวกับแรงงานไทใหญ่ เพื่อจะให้ข้อมูลที่ชัดเจนถึงจำนวนและปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น หัวข้อเกี่ยวกับไทใหญ่คริสเตียนเป็นอีกหัวข้อหนึ่งที่ยังมีการศึกษาน้อย การมีส่วนร่วมใน

กิจกรรมของคริสต์ศาสนาจะทำให้ชาวไทใหญ่มีความสุขในการดำรงชีวิตอยู่มากน้อยเพียงใด เมื่อชาวไทใหญ่บางคนเริ่มบ่นในเรื่องการทำบุญทำทานในพุทธศาสนาที่แข่งขันกันจนทำให้เกิดปัญหาการเงิน การหันมานับถือคริสต์ศาสนาเป็นการเปลี่ยนแปลงความคิดความเชื่อทางสังคมของชาวไทใหญ่มากน้อยเพียงใด

การวิจัยในโครงการนี้มีปัญหาในการเก็บข้อมูลภาคสนามจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากแรงงานไทใหญ่ ต้องหาเวลาที่ว่างกันทั้งสองฝ่ายและต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรเพื่อจะได้รับข้อมูลที่แท้จริงจึงใช้เวลาในการศึกษานาน คณะผู้วิจัยจึงต้องขอบคุณผู้ให้ข้อมูลและผู้แนะนำหรือประสานที่ทำให้การวิจัยภาคสนามสำเร็จไปได้ด้วยดี

PAYAP UNIVERSITY